

UNIwersYTET WARSZAWSKI
IPSiR

50 lat

Międzynarodowa konferencja naukowa

Debaty o resocjalizacji. Idea, badania, wektory rozwoju

18 maja 2022 r.

TEMATY WYSTĄPIEŃ I TEZY DO DYSKUSJI

SESJA PIERWSZA

Prof. dr hab. Lesław Pytka

„Wątpię, a byłem taki pewny... Kierunki rozwoju pedagogiki resocjalizacyjnej”

„Wszystko już było, tylko inaczej...”. Nie wiadomo, co się zmienia, świat w swej istocie czy tylko jego obrazy oraz język opisu i wyjaśniania człowieka i świata?

Wobec zgłaszanych coraz częściej wątpliwości, czy resocjalizacja jest możliwa i czy w ogóle istnieje, zwłaszcza w instytucjach państwowych, należałoby chyba ogłosić jej upadłość. To jednak zdaje się być wnioskiem zdecydowanie przedwczesnym i mocno naciąganym. Tak, jak współczesność ewoluuje, tak i pedagogika resocjalizacyjna winna się zmieniać. Może należy zacząć budować zręby nowej, opartej na niej, dziedziny - antropologii reintegracji społecznej. To jednak potężne wyzwanie dla całej rzeszy badaczy. Kto to miałby zrobić? Nie wiem. Stąd moje wątplenie.

Dr Bartłomiej Skowroński

„Czesław Czapów i jego koncepcja typologii wadliwej integracji postaw: próba empirycznej weryfikacji”

Wystąpienie będzie dotyczyło problematyki typologii wadliwej integracji postaw w świetle koncepcji Czesława Czapówa. Autor omówi wyniki empirycznych badań własnych na ten temat. Prezentacja zostanie zapoczątkowana przedstawieniem struktury postawy w ujęciu Czesława Czapówa oraz typów wadliwej integracji postaw wskazanych przez Czapówa. Następnie zostaną przedstawione problemy metodologiczne związane z weryfikacją empiryczną koncepcji wadliwej integracji postaw. W kolejnej części zostaną zaprezentowane wyniki badań na temat struktury czynnikowej wadliwej integracji postaw na podstawie analizy czynnikowej (wersja eksploracyjna i konfirmacyjna), stanowiące podstawę konstrukcji nowego narzędzia diagnostycznego. W podsumowaniu autor wystąpienia dokona przedstawienia implikacji praktycznych wynikających z badań, a także dalsze perspektywy badawcze.

SESJA DRUGA

Prof. dr hab. Ueli Hostettler

„Zmiana, edukacja, rozwój w szwajcarskim systemie penitencjarnym z perspektywy personelu i skazanych”

Wychodząc od formuły „zmiana x edukacja = rozwój”, autor wystąpienia skupia się na aktualnym przemianach dokonujących się w szwajcarskim systemie penitencjarnym oraz na roli, jaką odgrywa w nich problematyka edukacji, zarówno dla osadzonych, jak i personelu. Po ogólnych uwagach na temat kluczowych pojęć: zmiana, edukacja i rozwój, zaprezentowane zostanie zagadnienie edukacji więźniów, stosunkowo nowego instrumentu oddziaływania w szwajcarskich zakładach karnych oraz rozwój zawodowy kadry i kierownictwa więziennictwa, począwszy od lat 70. XX wieku. Ta historyczna rekonstrukcja obejmuje cztery dekady, pozwala usytuować rozwiązania szwajcarskie w kontekście międzynarodowym, uwzględniając perspektywę systemu penitencjarnego zorientowanego na reintegrację społeczną i wreszcie podkreśla centralną rolę edukacji w realizacji społecznej misji idei resocjalizacji. Wykład opiera się na interdyscyplinarnych badaniach prowadzonych od 2006 roku przez Prison Research Group, najpierw na Uniwersytecie we Fryburgu, a od 2015 roku na Uniwersytecie w Bernie.

Dr Johann Endres

„Resocjalizacja w niemieckim systemie penitencjarnym”

Wystąpienie poświęcone jest prezentacji realizacji celów wykonywania kary pozbawienia wolności na płaszczyźnie resocjalizacji w niemieckim systemie penitencjarnym, ze szczególnym uwzględnieniem danych empirycznych dowodzących skuteczności podejmowanych działań i stosowanych programów.

Następujące kwestie są kluczowe dla funkcjonowania niemieckiego systemu penitencjarnego:

- rezygnacja z wymierzania krótkoterminowych kar pozbawienia wolności, co skutkuje stosunkowo niskim współczynnikiem prizonizacji,
- oddziaływanie podejmowane wobec sprawców przemocy i przestępców seksualnych w wyspecjalizowanych jednostkach ("terapia społeczna"),
- stosowanie instrumentów ułatwiających reintegrację społeczną (np. zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu oraz różnych form pomocy postpenitencjarnej),
- interdyscyplinarna współpraca przedstawicieli różnych profesji (między prawnikami, psychologami, pracownikami socjalnymi, lekarzami/psychiatrami, duchownymi i personelem więziennym).

Aktualne wyzwania stojące przed niemieckim systemem penitencjarnym obejmują m. in. następujące zagadnienia:

- pandemię koronawirusa i jej konsekwencje,
- nieco frustrujące wyniki badań nad efektywnością resocjalizacji, kontrastujące z wysokimi oczekiwaniami,
- duże problemy związane z używaniem substancji odurzających (uzależnienie od narkotyków i alkoholu),
- rosnące zróżnicowanie populacji więziennej (pod względem narodowościowym, rasowym i religijnym),
- rozbieżne oczekiwania społeczności naukowej i szerokich warstw społeczeństwa.

Wystąpienie będzie również próbą ukazania perspektyw i kierunków rozwoju niemieckiej resocjalizacji zakładowej.

SESJA TRZECIA

Dr David Prescott

„Dekady badań i praktyki: czego się nauczyliśmy?”

Tezy wystąpienia:

1. nieefektywność karania,
2. probacja połączona z leczeniem może być efektywna,
3. połączenie oddziaływań kuratorskich i oddziaływań terapeutycznych (leczenia) może być bardziej efektywne,
4. znaczenie cech osobistych kuratora i terapeuty.